

інститутів Європейського Союзу. Правом Європейського союзу є специфічний правопорядок, правова система, що склалася на стику міжнародного права і внутрішньодержавного права держав-членів Європейського Союзу, володіє самостійними джерелами і принципами. Автономність права Європейського Союзу підтверджена рядом рішень Європейського Суду.[1, с. 43]

Основу правопорядка ЄС складає так зване первинне законодавство: установчі договори (Договір про Європейський Союз, договори створення Європейських співтовариств), договори про внесення змін до установчих договорів, угоди про приєднання до ЄС нових держав-членів, а також міжнародні договори, укладені між державами-членами з питань, що належать до сфери компетенції Союзу та Співтовариств.

Переважає більшість норм права ЄС існують у формі правових актів, передбачених у ст. 249 Договору про Європейське співтовариство (похідне, вторинне законодавство): регламентів і директив. Регламенти — нормативно-правові акти, що мають загальне застосування, є обов'язковими у всіх своїх складових частинах, підлягають прямому застосуванню в усіх державах-членах. Регламенти не потребують будь-яких заходів з імплементації в національні правопорядки держав-членів. Директиви – нормативно-правові акти, що є обов'язковими для держав-членів щодо результатів, які мають бути досягнуті. Але держави-члени мають право вільно обирати форму та засоби імплементації директиви у внутрішньодержавні правопорядки. [2, с. 17]

Рішення – правові акти індивідуального значення, що є обов'язковими в усіх своїх складових частинах для тих, кому вони адресовані. Це можуть бути як держави-члени, так і юридичні або фізичні особи. Слід звернути увагу на те, що в рамках другої і третьої опор Договору про ЄС встановлює інші форми правових актів органів Союзу. Міжнародні договори, укладені Співтовариством із питань, які належать до його компетенції, мають пріоритет над похідним законодавством.

Концепція загальних принципів права була розроблена Судом Європейських співтовариств для усунення прогалин у праві Співтовариств. Джерелом загальних принципів права є положення установчих договорів, національного законодавства держав-членів, норми міжнародного права. Прикладами загальних принципів права можуть служити принципи правової визначеності правових норм, законних очікувань, пропорційності, а також основні права людини.

Особливу категорію джерел права ЄС утворюють рішення Європейського суду. З одного боку рішення Суду, не можна безумовно відносити до вторинного права: формально, відповідно до Договору про ЄС, Європейський Суд не є правотворчим органом, його завдання – забезпечувати «збереження одноманітності права Співтовариства при тлумаченні та застосуванні цього Договору» (ст.164 Договору про ЄС) . [3, с. 25] Однак Суд не обмежується роллю тільки правоохоронного органу ЄС. Більш ніж за 40 років свого існування Європейський Суд створив широку систему правових норм Співтовариства, що становить прецедентне право, що доповнює й розвиває як первинне, так і вторинне право ЄС.

Таким чином, система джерел права ЄС є досить розгалуженою та складною; містить нормативно-правові акти, міжнародно-правові, регіональні та міждержавні договірні джерела, а також елементи прецедентного права.

Список використаних джерел:

1. «Договір про Європейський Союз» - Чинне міжнародне право: збірник документів Т.3 – М,1997.–553с.
2. Європейське право. Право Європейського Союзу та правове забезпечення захисту прав людини: Підручник для вузів / кер. авт. колл. та Отв.ред. д.ю.н., проф. Л. М. Ентін - 2-е видання, перегляд. I доп. - М.: Норма, 2007, 960 с.
3. Топорнін Б.М. Європейське право: Підручник. - М.: МАУП, 1998. - 456 с.

Адміністративна реформа в Україні

Панченко Б.С., студент 2-го курсу навчально-наукового інституту права та психології НАВС
Науковий керівник: кандидат юридичних наук **Булик І.Л.**

Україна взяла курс на створення правової держави, що поставило вимогу кардинального реформування всіх сфер суспільно-публічного життя. На сьогодні Україна потрапила в складну політичну і економічну ситуацію, у зв'язку з чим постає багато нових, важливих питань, які слід вирішувати в найкоротші терміни. Відразу після здобуття незалежності Україна не змогла ефективно і вдало провести адміністративну реформу в

зв'язку з тим, що в перші роки незалежності постало безліч питань, які потребували негайного вирішення. Але вже зараз є достатньо умов для її втілення.

Поточна система місцевого самоврядування вже не сприймається українцями, а регіони хочуть отримати більше коштів, тому влада вирішила провести адміністративно-територіальну реформу. За останні роки це одна з найсерйозніших і найважливіших реформ.

Реформа передбачає створення трирівневої системи: громада, район, регіон. На рівні громади є тільки місцеве самоврядування, тобто це міський/сільський/селищний голова або голова громади, міська/сільська/селищна рада, або рада громади і виконком цієї ради — це три органи, які є на рівні громади. На рівні району є районна рада, яка обирає райвиконком — це по лінії самоврядування. По лінії державної влади (призначається з Києва) — це райдержадміністрація або префектура. Побачимо, який з цих двох термінів буде застосований у Конституції. На рівні області буде облрада та облвиконком, а зі сторони держави відповідно облдержадміністрація або префектура області. Якщо казати про повноваження, то кожен з цих рівнів повинен мати домінуючу ознаку по одному із головних повноважень, які є природними саме для цього рівня. Так, громада буде відповідати за середню освіту і на це буде йти більша частина витрат з місцевого бюджету. Крім цього, на рівні громади буде зростати така серйозна сфера компетенції як благоустрій території — з розвитком міського самоврядування все більша увага виборців буде приділятися тому, в якому середовищі вони живуть. Другий рівень — район. Тут найголовніша компетенція — це надання медичних послуг вторинного рівня (стаціонар). В системі МОЗу це відповідає госпітальному округу. Найголовнішою роллю третього рівня — регіону — є комплексний розвиток території. Саме на цьому рівні можуть концентруватися кошти для капітальних інвестицій і точкове прикладення цих інвестицій там, де вони потрібні, щоб витягнути з депресивного стану ті чи інші райони. І це не банальне будівництво якогось об'єкту, а достатньо інтелектуальна робота, щоб туди йшов бізнес: це і партнерство, і створення інфраструктури, прийнятної для бізнесу і план стратегічного розвитку. Це достатньо складні речі, які не можуть бути реалізовані на нижчих рівнях.

Для досягнення мети адміністративної реформи в ході її проведення має бути розв'язано ряд завдань:

- 1) формування ефективної організації виконавчої влади як на центральному, так і на місцевому рівнях управління;
- 2) формування сучасної системи місцевого самоврядування;
- 3) запровадження нової ідеології функціонування виконавчої влади і місцевого самоврядування як діяльності щодо забезпечення реалізації прав і свобод громадян, надання державних та громадських послуг;
- 4) організація на нових засадах державної служби та служби в органах місцевого самоврядування;
- 5) створення сучасної системи підготовки управлінських кадрів;
- 6) запровадження раціонального адміністративно-територіального устрою.

Адміністративна реформа має здійснюватись у кількох напрямках.

Перший - створення нової правової бази, що регламентуватиме державне управління в Україні. Другий - формування нових інститутів, організаційних структур та нової системи публічного управління. Третій - кадрове забезпечення нової системи публічного управління. Четвертий - зміцнення та формування нових фінансово-економічних основ функціонування публічного управління. П'ятий - наукове та інформаційне забезпечення системи публічного управління, формування механізмів наукового та інформаційного моніторингу її функціонування.

Адміністративна реформа розрахована на відносно тривалий період її реалізації і включає три етапи. У ході підготовчого етапу реформи мають бути розроблені та офіційно схвалені. Концепція адміністративної реформи та Програма здійснення адміністративної реформи. На цьому етапі вирішуються першочергові питання, пов'язані з поточним удосконаленням елементів існуючої системи публічного управління.

На другому етапі запроваджуються організаційно-правові засади реформування ключових елементів системи публічного управління.

На третьому етапі поглиблюються трансформаційні процеси, формуються нові інститути, організаційні структури та інструменти публічного управління.

На всіх етапах реформи вживаються заходи щодо її законодавчого, кадрового,

наукового та інформаційного забезпечення, зміцнення та оновлення нових фінансово-економічних основ публічного управління.

На завершення слід зауважити, що крім вироблення та ухвалення стратегії реформування, для успішного проведення реформи потрібна також програма конкретних заходів, включаючи людське, фінансове, матеріально-технічне забезпечення, визначення строків і виконавців.

Гарантії конституційного ладу України

Пнюшков В.Г., студент 2-го курсу навчально-наукового інституту права та психології НАВС
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент **Пустовіт Ж.М.**

Під час написання своєї роботи я перш за все спирався на те, що у сьогодиньньому демократичному суспільстві - Конституція та її гарантії мають особливе значення, і повинні беззаперечно виконуватися.

Основним є момент проголошення незалежності в Україні, саме тоді відбувається процес розширення обсягу конституційно-правового регулювання, поступово змінюється зміст норм та інститутів конституційного права. Ці фактори призводять до утворення більш складної системи джерел цієї галузі права порівняно з тією, яка існувала в радянський період, тому гарантії конституційного ладу повинні постійно йти на шляху до подолання усього негативного у сфері політики, економіки, соціального та духовного життя суспільства. Отже, дослідження такого поняття як гарантії конституційного ладу Української держави на сьогодні є досить актуальним.

Захист конституційного ладу - це система заходів та дій з попередження, припинення, розслідування того, що негативно впливає на розвиток держави і суспільства, виявлення винних та виконання щодо них покарань.

Гарантія (від франц. *garantie* - забезпечення, запорука) - це спосіб забезпечення виконання добровільно взятих на себе зобов'язань.

У науці конституційного права вчені по-різному визначають зміст гарантії конституційного ладу. Так, вітчизняний правник М.І. Козюбра пропонує таку систему гарантії конституційного ладу: український народ, Конституція і закони України, Українська держава в цілому і в особі її спеціалізованих інститутів (організацій, служб), Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України та інші органи виконавчої влади України; Конституційний Суд України, суди загальної юрисдикції і прокуратури, політичні партії і громадські організації.

Разом із тим, В.Ф. Погорілко пропонує не лише визначити систему конституційних гарантії, а й здійснити класифікацію останніх за механізмом забезпечення конституційного ладу. Конституційні гарантії, на думку вченого, поділяються на нормативні і організаційні:

- а) нормативні гарантії включають матеріальні і процесуальні норми;
- б) організаційні гарантії охоплюють суб'єкти конституційно-правових відносин, тобто український народ, Українську державу, органи державної влади, політичні партії, громадські організації, засоби масової інформації.

Конституція України є беззаперечним гарантом конституційного ладу України.

Конституційні гарантії конституційного ладу - це вид правових гарантії, які визначені Конституцією України і мають найвищу юридичну силу. Концептуальні правові гарантії конституційного ладу дістали належну об'єктивізацію в Конституції і законах України, а саме:

1) процесуально ускладнений порядок внесення змін до розділу I Конституції України, який передбачає проведення обов'язкового всеукраїнського референдуму (ч. 1 ст. 156 Конституції України);

2) неможливість внесення змін до Конституції України, якщо зміни передбачають скасування чи обмеження прав і свобод людини і громадянина або якщо вони спрямовані на ліквідацію незалежності чи на порушення територіальної цілісності України (ч. 1 ст. 157 Конституції України);

3) непересічне значення у захисті конституційного ладу України має український народ, який є єдиним джерелом влади і має виключне право визначати та змінювати конституційний лад в Україні, проте не в довільній формі, а в конституційно визначений спосіб, наприклад, через вибори та референдуми. Згідно зі ст. 73 Конституції України